Wystawa „Ze Szczypiorna do świata sztuki. ROMAN STATKOWSKI”

Filia nr 6 z Oddziałem „Izba Pamięci Szczypiorna”, ul. Wrocławska 189A

Termin: 1 lutego - 29 kwietnia 2021

Wystawa, prezentowana w najnowszej filii Miejskiej Biblioteki Publicznej, ukazuje sylwetkę wyjątkowego muzyka, kompozytora i pedagoga. To artysta doceniany za granicą oraz współcześnie interpretowany przez polskich jazzmanów. Mało kto wie, że urodził się w Szczypiornie.

Ekspozycja w Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu składa się z dziewięciu plansz, na których zaprezentowano zdjęcia artysty oraz osób z nim związanych, zamieszczono szereg okładek zeszytów nutowych z utworami kompozytora. Pokazano fotografie z „Tygodnika Illustrowanego”, ukazujące prapremierę opery „Filenis”. Ciekawostkę stanowią nekrolog z „Kuriera Warszawskiego” oraz wspomnienia pożegnalne zamieszczone w czasopismach: „Muzyka” i „Wiadomości Muzyczne” z 1925 roku. Całość dopełniają informacje i materiały ilustracyjne współcześnie odbywających się koncertów oraz wydarzeń muzycznych.

Roman Adam Statkowski studia muzyczne rozpoczął w warszawskim Instytucie Muzycznym pod kierunkiem Władysława Żeleńskiego, następnie jako wychowanek wybitnych profesorów ukończył je ze złotym medalem w petersburskim konserwatorium w klasie Mikołaja Sołowiowa.

Komponował utwory fortepianowe, skrzypcowe oraz pieśni, utwory przepełnione liryzmem. Jego miniatury instrumentalne utrzymane w konwencji narodowych tańców polskich oraz melodii salonowych cechowała przejrzysta forma, wykwintność melodyki, pomysłowość w zakresie faktury, a także kolorystyka nawiązująca do Chopina, Rachmaninowa, a nawet impresjonizmu.

W szczytowym momencie swojej kariery zawodowej stworzył dwie opery: „Filenis” oraz „Maria”, które powstały jako dzieła konkursowe i zdobyły I miejsca.

Później pisał już tylko drobne utwory, a cały swój czas poświęcił pracy pedagogicznej. Po objęciu funkcji profesora Instytutu Muzycznego w Warszawie prowadził wykłady z historii muzyki, dykcji, kompozycji, instrumentalizacji. Przez lata wykształcił wielu znaczących muzyków, wśród których warto wymienić: Wiktora Junga, Kazimierza Wiłkomirskiego, Henryka Warsa.

Był współzałożycielem „Kwartalnika Muzycznego”, pierwszego polskiego naukowego czasopisma muzycznego, przez pierwsze trzy lata istnienia pisma pełnił rolę redaktora naczelnego. Został też członkiem honorowym Sekcji Polskiej Międzynarodowego Towarzystwa Muzyki Współczesnej, jednej z najważniejszych organizacji kulturalnych świata.

Roman Adam Statkowski (urodzony w 1859 roku) całe swoje życie poświęcił sztuce, często niedoceniany zmarł bezdzietnie 12 listopada 1925 roku.

Zgodnie ze słowami Leonarda da Vinci „Mija piękno rzeczy śmiertelnej, lecz nie mija piękno sztuki” kompozytor żyje nadal poprzez wyjątkową muzykę, która rozbrzmiewa w salach koncertowych Polski i za granicą oraz inspiruje nowe pokolenia artystów. Na szczególną uwagę zasługuje projekt „Directed by Jazz”, przybliżający twórczość najwybitniejszych twórców światowego jazzu, wśród których zaszczytne miejsce znalazło się dla Romana Adama Statkowskiego. Muzyka z opery „Maria” przedstawiona została w idiomie jazzowym w opracowaniu Kuby Stankiewicza, który od wielu lat znajduje się w czołówce najlepszych polskich pianistów jazzowych. Mamy nadzieję, że piękno duszy artysty zamknięte i wyrażone w jego muzyce będzie jeszcze wiele razy odkrywane, że wybrzmi jeszcze nie raz.

Wystawę przygotowały Maria Kubacka-Gorwecka i Izabela Fietkiewicz-Paszek z Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kaliszu z Izbą Pamięci Szczypiorna. Jest ona prezentowana w tej części budynku, w której powstawać będą kolejne ekspozycje poświęcone dziejom wsi i mieszkańcom Szczypiorna. Do czasu zniesienia ograniczeń sanitarnych wynikających z epidemii Covid-19 polecamy wirtualną wersję wystawy umieszczoną na stronie internetowej oraz profilu FB Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Warto posłuchać kilku wykonań utworów Romana Statkowskiego:

https://www.youtube.com/watch?v=7RYYqF2pYhI (NIE ZNACIE? TO POSŁUCHAJCIE - wstęp do opery Filenis)

https://ninateka.pl/audio/roman-statkowski-maria-akt-ii-scena-1-moj-boze-jak-ten-czas-szybko-biezy (fragment opery Maria – Akt 2 – scena 1)

https://www.youtube.com/watch?v=iOwtCLTpmsY (Dumka)

https://www.youtube.com/watch?v=QtJoDdWBZyQ (Krakowiak op. 7)

https://www.youtube.com/watch?v=a1Nh-1ZiE74 (Oberek in A major op.22 nr 2)

https://www.youtube.com/watch?v=wOKzfgMx-eU (Mazurka in F minor op. 34 nr 2)

https://www.youtube.com/watch?v=0dCRzSXnDJk (Romance in E Major op. 16)

https://www.youtube.com/watch?v=9yMedSINBxA&list=OLAK5uy_l1u9JYeth3A_9zV2_vjATyKdgNu08iTf0 (Kuba Stankiewicz - Andante Con Moto)

https://www.youtube.com/watch?v=HQrtmuKha-I&list=OLAK5uy_l1u9JYeth3A_9zV2_vjATyKdgNu08iTf0&index=3 (Kuba Stankiewicz - Allegro Animato)